

Regelverk for tilskuddsordning:

Aktivitetstilbud for personer med rusmiddelproblemer, psykiske helseproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med ordningen er å bidra til målgruppens deltagelse i aktiviteter med sikte på bedret livskvalitet, mestring og mulighet for en aktiv og meningsfull tilværelse (faktiske brukereffekter).

Det er videre et selvstendig mål at systematisk bruker- og pårørendemedvirkning på systemnivå, tjenestenivå og individnivå er en integrert del av utvikling- og kvalitetsforbedringsarbeidet i virksomheter som mottar tilskudd.

Ordningen er en del av samfunnets samlede innsats overfor målgruppen og skal bidra til mangfold og kvalitet i aktivitetstilbud i regi av frivillige og ideelle aktører over hele landet. Tilbudene skal som hovedregel komme i tillegg til de ordinære, lovpålagte oppgavene som utføres i regi av kommunene.

Målgruppen for ordningen er personer med rusmiddelproblemer, psykiske helseproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger. Ordningen retter seg mer mot målgruppen som har større utfordringer med å dekke sine behov utenfor tilskuddsfinansiert aktivitet enn personer som har lettere utfordringer og som allerede kan, eller bør, få dekket sine aktivitetsbehov gjennom ordinære tilbud.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

De tiltakene som det innvilges tilskudd til skal bidra til å nå målet for ordningen. Helsedirektoratets vurdering av resultater og effekt baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 7) og eventuelle andre kilder.

Resultater og effekt vurderes etter følgende kriterier, disse fungerer som indikatorer for ordningens samlede måloppnåelse:

Aktivitetstilskuddet		Kriterier for måloppnåelse
Mål	Deltagelse i aktivitetstilbud	Antall deltagere.
Effekt	Bedret livskvalitet, mestring og aktiv og meningsfull tilværelse.	Høy grad av tilfredshet og opplevd nytteverdi.
Virkemiddel	Tilskudd til ideelle og frivillige aktører.	Antall virksomheter som mottar tilskudd og utnyttelse av rammen på posten.

Sekundæreffekt/ merverdi	Mangfold i, og høy kvalitet på, tilbudene. Sammenhengende rehabiliteringsløp. Opprettholde ideell og frivillig sektors innsats på rusfeltet.	Ulike typer aktivitetstilbud og faglig og metodisk tilnærming og høy grad av brukertilfredshet (se også om bruker- og pårørende medvirkning). Avtaler med kommuner/annen off. sektor mv. Antall virksomheter som mottar tilskudd.
-----------------------------	--	---

Bruker- og pårørendemedvirkning		Kriterier for måloppnåelse
Mål	Bruker- og pårørende-medvirkning er integrert i utviklings- og kvalitetsforbedringsarbeidet i virksomheter som mottar tilskudd.	Opprettet brukerutvalg\brukerråd. Ansatt/tilknyttet brukermedvirker, erfaringskonsulent eller annen person med brukererfaring. Regelmessig gjennomføring av brukertilfredshetsundersøkelser. Tilbakemeldingsverktøy er tatt i bruk.
Effekt	Tilbud tilpasset brukernes behov.	Høy grad av tilfredshet og opplevd nytteverdi.
Virkemiddel	Krav i regelverk.	Dokumentasjon fra tilskuddsmottagere i søknad og rapportering.

3. Hvem kan søke

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Søker må ha en ideell målsetting og driftsform (ikke-kommersiell) og være registrert i frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet.

4. Krav til søknaden

- Søkerens mål med tilskuddet
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket
- Redegjørelse for interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt tiltak og aktiviteter og hvordan dette vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen.

Søknaden må inneholde informasjon som viser at tiltaket oppfyller tildelingskriteriene i punkt 5.

Søkeren skal formulere en realistisk angivelse av tiltakets resultater og effekt. Når tilskuddsperioden er over, skal tilskuddsmottaker rapportere om oppnådde resultater og effekt svarer til beskrivelsen gitt i søknaden.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

Vedlegg til søknaden:

Dokumentasjon på kommunalt samarbeid skal følge søknaden og må:

- Være knyttet til tilbudet det søkes tilskuddsmidler til
- Inneholde en kort beskrivelse av hva samarbeidet innebærer
- Være gjeldende for den perioden det søkes tilskuddsmidler for

Søknader som beskriver tilbud i flere kommuner, må dokumentere samarbeid med alle kommunene hvor tilbudet gjennomføres. Dokumentasjon kan være avtaler/kontrakter, bekreftelser eller annen kommunikasjon om samarbeidet.

Andre vedlegg skal ikke følge søknaden. Eventuelle øvrige vedlegg vil ikke bli vurdert i søknadsbehandlingen.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Tilskuddsmidlene skal finansiere tiltak som retter seg mot målet som beskrevet i punkt 1.

Det innvilges ikke tilskudd til oppfølgingstilbud som samsvarer med tilskuddsordningen *Oppfølgingstilbud til personer med rusmiddelproblemer, psykiske helseproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger*.

For søkere som sender en større samlesøknad med aktivitet/tilbud flere steder (f.eks. i flere byer/kommuner), må søker selv sikre at de enkelte tilbudene er tilstrekkelig beskrevet i søknaden.

Tillegg og presiseringer:

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd over denne tilskuddsordningen innvilges for tre år. Dersom det søkes om tilskudd for tre år, vil det i søknadsskjemaet kreves en beskrivelse av tiltaket/aktivitetene for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett for alle år.

Dersom det innvilges tilskudd for tre år, må tilskuddsmottaker sende en forenklet søknad hvert år for å videreføre tilskuddet. Det er en forutsetning for videre innvilgelse at måloppnåelsen er tilfredsstillende og vilkårene for tilskuddet ellers er oppfylt.

Helsedirektoratet vil sette av en andel av tilskuddsordningens bevilgning til treårige tiltak. Andelen vil være basert på tilskuddsordningens utforming, bevilgning og søkermasse. Det er et mål at det skal være tilgjengelige midler på tilskuddsordningen for nye søkere hvert år. Mer informasjon vil være tilgjengelig i utlysningen.

Dersom tilskuddsordningens bevilgning reduseres, kan alle tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år bli redusert tilsvarende.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år må det søkes på nytt dersom tiltaket ønskes videreført.

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

I tillegg til søkers beskrivelse av behov for tjenesten, formål, aktiviteter, samarbeid med kommuner og andre, vil den skjønsmessige vurderingen vektlegge antall deltakere som nyttiggjør seg av tilbudet. For søkere som har fått innvilget tilskudd tidligere, kan det også tas hensyn til hvordan tidligere gjennomførte tiltak har bidratt til at målene for tilskuddsordningen er oppnådd.

For tilskuddsordningen som helhet er det et mål å oppnå en god geografisk spredning med variasjon i ulike typer aktivitetstilbud og faglig og metodisk tilnærming. Det vil derfor kunne tas hensyn til dette under behandling av enkeltsøknader.

Den skjønsmessige vurderingen vil baseres på følgende kriterier:

Kategori (vektning)	Vurderingskriterier	Forklaring
Tiltaket (40 %)	Mål og målgruppe	I hvilken grad beskrives antall deltakere som forventes å delta i aktivitetstilbudet. I hvilken grad beskrives rutiner for rekruttering av målgruppen. I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt.

	Forventede resultater	<p>I hvilken grad beskrives det at aktivitetstilbudet vil bidra til måloppnåelse for ordningen (faktiske brukereffekter som bedret livskvalitet, mestring og aktiv og meningsfull tilværelse).</p> <p>I hvilken grad beskrives risikovurderinger knyttet til gjennomføring og drift av tiltaket.</p>
	Bemanning og kompetanse	<p>I hvilken grad innehar utøvende personell nødvendig kompetanse og erfaring.</p> <p>I hvilken grad beskrives antallet årsverk/timer for utøvende personell.</p> <p>I hvilken grad beskrives virksomhetens metodikk, faglig tilnærming og arbeidsform.</p>
Søknad (40 %)	Gjennomføringsplan	I hvilken grad er omfang og tidsangivelse for tiltakene planlagt (aktivitetsplan med milepæler), slik at det tydelig fremkommer hvordan gjennomføringsplanen vil bidra til ordningens måloppnåelse.
	Forankring og helhetlig forløp	<p>I hvilken grad dokumenteres samarbeid med kommuner, herunder beskrivelse av dagens situasjon ved etablering av tilbudet.</p> <p>I hvilken grad beskrives eventuelt samarbeid med frivillig og ideell sektor, og andre offentlige tjenester.</p> <p>I hvilken grad beskrives kontinuitet i og utvikling av tiltaket utover etableringsåret ved videre tilskudd</p>
	Bruker- og pårørende-medvirkning	<p>I hvilken grad beskrives hvordan brukererfaring, erfaringskompetanse og pårørendes erfaring vil tas i bruk (eksempelvis om det opprettet brukerutvalg e.l., om det er ansatt/tilknyttet brukermedvirker, erfaringskonsulent eller annen person med brukererfaring mv.).</p> <p>I hvilken grad vil brukertilfredshetsundersøkelser gjennomføres, herunder aggregerte resultater.</p> <p>I hvilken grad beskrives hvordan tilbakemeldingsverktøy vil bli tatt i bruk og hvilke verktøy som vil anvendes.</p>
Budsjett (20 %)	Budsjett	I hvilken grad beskrives budsjettet med en klar og presis oversikt over utgifter/inntekter.
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad beskrives sammenhengen mellom budsjettet og planlagt aktivitet.
	Forventede inntekter	I hvilken grad beskrives forventede inntekter fra kommuner/andre til tiltaket.

6. Saksbehandling

Utlysning:

Utlyses på www.helsedirektoratet.no/tilskudd

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Se informasjon på utlysningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

7. Krav til rapporteringen fra tilskuddsmottaker

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt for.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomført tiltak og hvordan eller i hvilken grad tiltaket har bidratt til å nå målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2).

Rapporteringen skal spesifikt inneholde informasjon om:

- Egenvurdering av måloppnåelse i henhold til målene for tilskuddsordningen.
- Aktivitetens/tiltakets omfang i henhold til gjennomføringsplan i søknaden.
- Beskrivelse av og antall brukere som er involvert i tiltakene.
- Brukertilfredshet, nytteverdi for deltakerne, herunder:
 - Beskrivelse av hvordan brukererfaring, erfaringskompetanse og pårørendes erfaring er tatt i bruk i tiltaket/tilbudet.
 - Beskrivelse av hvordan brukertilfredshetsundersøkelser er gjennomført, herunder fremvisning av aggregerte resultater.
 - Beskrivelse av hvilket tilbakemeldingsverktøy som er tatt i bruk og hvilke verktøy som ble anvendt
- Eventuelle øvrige rapporteringskrav beskrevet i vedtaksbrevet

Rapporteringen skal beskrive status og oppnådde resultater og effekt av tiltaket sammenlignet med beskrivelsen i tilskuddsmottakerens søknad. Er det avvik mellom forventet og oppnådde resultater og effekt skal dette belyses.

Helsedirektoratet vil sammenligne informasjonen i tilskuddsmottakerens rapportering med informasjonen i tilskuddsmottakerens søknad når vi vurderer om tiltaket har oppnådd målene. Dette vil også bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) som er beskrevet i regelverkets punkt 2.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker som viser bruken av tilskuddsmidlene skal kunne sammenlignes. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller mer, stiller Helsedirektoratet krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Mer informasjon om revisorkontroll og attestasjon vil bli gitt i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke aktuelt for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

Helsedirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. Helsedirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Se også siste gyldige versjon av: [Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet](#).

Kapittel 0765 post 72
Tilskuddskode 870089
Erstatter tidligere versjon av 14.08.23
Godkjent av HOD 15.10.2024